

LONDRA MERKEZLİ DÜŞÜNCE KURULUŞU CHATHAM HOUSE'DA BAYRAK EL DEĞİŞTİRDİ

SABANCI GİTTİ KOÇ GELDİ

SAMSUN'DA 'AĞA YİĞİT' ARANIYOR

TÜRKİYE'nin 50 yıllık üreticilerinden biriydi Fenis Alüminyum. 1999 depremi Gebze'yi, 2001 krizi ise ekonomiyi vurduğunda krize girdi. O yıllarda zora düşen şirketleri kurtarmak için getirilen İstanbul Yıkılması'yla kasa süre nefes olsa da ne yazık ki kapanmaktan kurtulamadı.

2013'den beri işçi tazminatları ödenemedi. Fenis'in sahibi Sedat Aloğlu bankalardan aldığı üç yıllık müddette sorunların çözülmesi için çeşitli projeler üretti. Tesislerin satılması, çalıştırılması ya da Samsun'a taşınarak bulunduğu arazinin satılması gibi projeler üzerinde çaba harcadı. Ancak o konuda da başarılı olmadı. Arazî alacaklı bankalara geçti.

Aloğlu simdi yeni bir proje hazırladı. Hedef Fenis

Sedat Aloğlu

Alüminyum tesislerinin Samsun'daki Terme Metal'e taşınması. Aloğlu, Terme Metal'deki yüzde 50,5 hissesini devredeceği bir girişimci arıyor. "Fabrika ile ilgili gelecek grup başta herhangi bir ödeme yapmadan şirketin 50,5 hissesine sahip olacak. Yüzde 25 hisse bedelsiz, yüzde 25 hisse ise Kamu Denetçiliği Kurumu'nun gözetiminde, belirlenecek değerden işçi alacakları ve kredi borçlarına ödeme karşılığında

devredecek. Girişimciler ufak bir işletme sermayesi ile üretime başlayabilecektir. Taşınma, yatırımlar ve işletme sermayesi için gerekler kredi ve oto finansman ile karşılanabilecektir."

Aloğlu bankalara getirilen zimmet düzenlemesinin de bu projenin gerçekleştirilmesine katkı sağlayabileceğini, bu süreçte bankaların yatırımcıya destek olabileceğini söylüyor.

Samsun'daki güçlü grupların ilgilenmesi halinde hem fabrika üretime geçebilecek hem de işçi alacakları için bir çare bulacaktır. Aloğlu bu projeyi için AK Parti milletvekili Salim Uslu ve Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz ile temasa geçmiş, Aloğlu babayığıtı değil "ağa yığıt" arıyor. Umarız ekonomik bir karşılığı olur!

Chatham House'un Türkiye'deki kurumsal ortağı Koç Holding oldu. Kuruluşun bundan önce Türkiye'deki destekçisi Akbank ve Suzan Sabancı Dinçer idi.

Suzan Sabancı Dinçer, "Görev dağılımındaki dengeyi korumak ve kan değişimi için Chatham House'tan çikma kararı aldık" dedi.

Ali Koç ise Mütevelli Heyeti'nde Türkiye'yi temsil edecek olmanın gurur duyduğunu söyledi.

CHATHAM House Londra merkezli bir düşünce kuruluşu. 1920'de Birinci Dünya Savaşı sırasında uluslararası diyalog sağlamak amacıyla Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü adıyla kurulmuş. Yıllar sonra ise bulunduğu binanın adını alarak Chatham House olmuş.

Bu kurumun gezeliği düzenlenen toplantılarda konuşulanların kamuoyuna açık konuşmacıların kimliğinin gizli tutulması. Yani kimin neyi söylediği sır olarak kalıyor. Hatta bu kural toplantılarda "Chatham House kuralı" olarak biliniyor. Kurum dünyadaki önemli sorunlar konusunda araştırmalar ve projeler yapıyor. Bu dönemdeki çalışmaların internet sitesinde "İngiliz ve Avrupa dış politikası, AB-Cin ilişkileri, göç ve mülteci krizi, enerji ve iklim politikası" olarak sıralanıyor.

TÜRKİYE PROJESİ

Türkiye'yi jeostratejik anlamda önemli bulan kurumun bir de Türkiye Projesi var. Bu projenin kurumsal destekçisi bundan önce Türkiye'den Akbank ve onun Yönetim Kurulu Başkanı Suzan Sabancı Dinçer idi. Geçen günlerde ise bu destekçinin kimliği değişti. Koç Holding, Chatham House'un kurumsal ortağı ve "Türkiye Projesi"nin ana destekçisi oldu.

Türkiye Projesi, ayrıca "One Belt, One Road" (Bir Kemer, Bir Yol) olarak bilinen "Yeni İpek Yolu" girişiminde Türkiye'nin konuşlandırılması ve Türkiye-Avrupa ilişkileri konularını da içeriyor. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç da Chatham House'un Mütevelli

Heyeti'ne katıldı. Chatham House'da bundan önce Türkiye'yi temsil eden Suzan Sabancı Dinçer ise Temmuz 2016'da sessiz sedasız bu kurumdan ayrılmış. Dinçer neden ayrıldığını şöyle açıklıyor:

"Akbank, Chatham House'la yedi sene boyunca çok başarılı ortak çalışmalara imza attı. Kurumsal ortaklığın süresince Akbank'ın desteğiyle başlanan Türkiye Projesi'nde üst düzey akademisyenlere burslar verdik. Tüm dünyada seçtiğimiz İstanbul Roundtable toplantılarını düzenledik. Hükümetimiz de büyük destek verdi."

SABANCI ABD'YE YÖNELİYOR

Sabancı Dinçer, bu çalışmalar sonucunda 2011 yılında 11. Cumburbaskanı Abdullah Gül'e de uluslararası ilişkilere katılardan dolayı Kraliçe II. Elizabeth tarafından ödül verildiğini hatırlıyor ve bundan sonraki çalışmalarını şöyle açıklıyor: "Ülkemizin uluslararası alanda daha sağlıklı temsil için Amerikan düşünce kuruluşu Council on Foreign Relations Uluslararası Danışmanlar Kurulu Üyeliği ve ABD eski ticaret bakanı Larry Summers'ın kurduğu Harvard John F. Kennedy Siyaset Fakültesi Mossavar-Rahmani İddünyası ve Politika Merkezi Danışma Kurulu üyeliklerini üstlendim. Görev dağılımındaki dengeyi korumak ve kan değişimi için Chatham House'dan çikma kararı aldık ve kurumsal ortaklığımıza Temmuz 2016'da sonlandırdık. Chatham House'ta başlayı Koç Holding devralıyor. Büyük başarılarla imza atacaklarına inanıyorum."

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanvekili Ali Y. Koç ise yeni ortaklığın duyurusunda şunları söyledi:

"Sağladığımız iş birliği ile Chatham House gibi uluslararası ilişkilere etkili ve referans alınan bir düşünce kuruluşunun çalışmalarında Türkiye'massamın varlığını korumaya ve araştırmaların detaylılığı için destek sağlayacak olmayı çok önemsiyoruz. Öte yandan, dış politika, iş dünyası ve sivil toplum alanlarında çok değerli uluslararası isimlerin bir arada olduğu Chatham House Mütevelli Heyeti'nde ülkemizi temsil edecek olmanın ötürü de gurur duyuyoruz. İş birliğimizin uzun soluklu ve fayda yaratan bir kapsama ulaşmasını diliyor, birlikte projeler geliştirmek için heyecan duyuyoruz."

STRATEJİK ROL

Chatham House'un müdürü Robin Niblett, Koç ortaklığı için açıkladığı şu sözler de Türkiye'nin dünyadaki önemli vurguluyor: "Türkiye'deki köklü çalışmalarımıza dayanan bu inisiyatif desteklemek için Ali Y. Koç ve Koç Holding'e teşekkür ediyoruz. Türkiye güttükçe önemli bir stratejik rol oynamaktadır. Chatham House bu projeye bu alandaki analiz ve faaliyetlerini genişletebilecektir."

Chatham House 2015'te yapılan bir rapora göre Brookings Enstitüsü'nden sonra dünyanın da tercih edilmiş başlandığını anlatıyor.

Bu konuda bankalara ise oldukça sert bir eleştirisi var Bahçivan'ın: "Bankacılık en karlı sektörlerden biri hala. Ancak en ufak krizde en hızlı işçi çıkararak kesim oluyor. Subeler hızla kapanıyor. En çok işsizlik artışı bu sektörde. Küçük bir ilde bir banka şubesinin kapanması demek o kentin ekonomisine büyük darbe vurmaktır. Üstelik bankaya da hiçbir katkı sağlamıyor. Bana göre bankalar moral bozuyor, haksızlık yapıyor."

Normal zamanlarda olsak emirle ekonomiyi yönetmez derdik ama iş dünyasının kampanyayı istihla sahiplenmesine bakıldığında sevinmekten başka yapacak bir şey yok!

Bahçivan'dan bankalara şube kapatma sitemi

TÜRKİYE de işsizlik yüzde 12'yi buldu. Genç işsizlik oranı ise yüzde 20'lerde. Türkiye uzun bir zamandır inşaat, perakende ve hizmet sektörü ile işsizliğe çözüm buluyordu. Açılan alışveriş merkezleri, banka şubeleri en önemli istihdam kaynağı idi.

Ancak büyümenin yüzde 3'lere gerilmesi, tüketimin azalması perakende sektörünü vurdu. Alışveriş merkezlerinde sokaklarda kapanan dükkanlar, marka zincirleri işsizliği de hızla arttırdı. Bankacılıkta ise bir yılda kapanan şube sayısı 435'i, işsiz kalan sayısı ise 4500'ü geçti.

İşsizlikte acı ziller çalınca Cumburbaskanı Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde bir kampanya gündeme geldi. Erdoğan, Türkiye'nin bütün işçisi kuruluşlarından, yüksek sayılarda eleman istihdam ederek işsizliği bir ayda etkili bir şekilde düşürmelerini istedi. Hatta işçi almayana destre edeceğine açıkladı.

Bu kapsamda 20 günde 103 bin işçinin alındığı Nuray Babacan'ın haberinde yer alıyordu. Bu kampanyaya etkin bir şekilde katılan iş dünyası kuruluşlarından biri İstanbul Sanayi Odası.

Erdal Bahçivan

ISO, istihdam sağlayan kuruluşların "gurur listesi" ile internet sitesinde açıklıyor. Bu kampanya ile ISO'nun 152 üyesi bir haftada 1000 işçi almış.

Bir yandan fabrikalar kapanırken, üretim düşerken istihdam nasıl artıyor merak ettim. ISO Başkanı Erdal Bahçivan'a şirketlerin yükselmesini, gerçekten işçi alma ihtiyacı olup olmadığını sordum. Bahçivan, bu kampanyayı çok olumlu buluyor. Bu yükselmeye en önemli gereksesi şu:

"Son yıllarda Türkiye'de istihdam artışı en önemli sektörler inşaat, perakende, hizmetler olarak sıralanıyordu. Uzun yıllar sonra ilk kez istihdam artışı sanayiden istendi. Üretimin ne kadar

önemli olduğu ortaya çıktı."

İstihdam için önemli teşvikler olmasa da diğer gerekçe, şirketlerin İŞKUR teşviklerini de etkin şekilde kullandığını anlatan Bahçivan, istihdam kampanyasının ekonomide moralleri de yükselttiği görüşünde. Bu moraller şirketlerin yeni işçi almasını desteklediklerini söylüyor. Vardığı yertne yeni işçi almanın da tercih edilmiş başlandığını anlatıyor.

Bu konuda bankalara ise oldukça sert bir eleştirisi var Bahçivan'ın: "Bankacılık en karlı sektörlerden biri hala. Ancak en ufak krizde en hızlı işçi çıkararak kesim oluyor. Subeler hızla kapanıyor. En çok işsizlik artışı bu sektörde. Küçük bir ilde bir banka şubesinin kapanması demek o kentin ekonomisine büyük darbe vurmaktır. Üstelik bankaya da hiçbir katkı sağlamıyor. Bana göre bankalar moral bozuyor, haksızlık yapıyor."

Normal zamanlarda olsak emirle ekonomiyi yönetmez derdik ama iş dünyasının kampanyayı istihla sahiplenmesine bakıldığında sevinmekten başka yapacak bir şey yok!